

Najaar 2023

86

Natuurwerkdag op zaterdag 4 november 2023

Extra Algemene Leden Vergadering op 25 november 2023

Vereniging “De Oeverlanden Blijven!”

Postadres en ledenadministratie:

E. de Boer-van Rijkstraat 36-I, 1065 GN Amsterdam

telefoon: 020-6154557**website:** www.oeverlanden.nl**facebook:** www.facebook.com/oeverlandenblijven**instagram:** www.instagram.com/oeverlandenblijven**algemeen:** info@oeverlanden.nl**administratie:** ledenadministratie@oeverlanden.nl

De Oeverlanden liggen aan de noordkant van de Nieuwe Meer, ten zuiden van de snelweg A4/A10. Begin jaren tachtig behoorde een actiegroep dit unieke natuurgebied voor 'stadsontwikkeling'. De Vereniging 'De Oeverlanden Blijven!' (VDOB!) is voortgekomen uit deze actiegroep. Het gebied wordt in samenwerking met de gemeente Amsterdam onderhouden door beheervrijwilligers van de VDOB!, die het op ecologische wijze beheren.

Het centrum van de vereniging is het depot, van waaruit de beheervrijwilligers werken. Daar bevindt zich ook het Natuur- en Milieu Educatiecentrum (NME-centrum) 'de Waterkant', waar de meeste excursies starten en Stichting Veldstudie natuureducatie aan schoolkinderen geeft. Het depot en NME-centrum zijn gelegen aan het begin van het Anton Schleperspad, ca. 325 meter vanaf de Riekerweg (zie www.oeverlanden.nl). U kunt het NME-centrum bezoeken tijdens excursies en doorgaans op dinsdag en woensdag tussen 10.00 en 16.00 uur wanneer de beheervrijwilligers er zijn, evenals soms op zaterdag en zondag.

De *Oever* verschijnt tweemaal per jaar. Daarnaast komt er geregeld een digitale nieuwsbrief uit, met informatie over actuele ontwikkelingen. U kunt deze nieuwsbrief ontvangen door uw e-mailadres door te geven via het voorkeurenformulier op www.oeverlanden.nl onder Contact en info > Algemene informatie. Op www.oeverlanden.nl, in de nieuwsbrief, op Facebook en in huis-aan-huisbladen en nieuwsbrieven worden onze excursies gepubliceerd. Nieuwe leden kunnen zich opgeven op www.oeverlanden.nl via Help mee > Word lid. De minimale contributie bedraagt €12,50.

Aan dit nummer werkten mee:

Ben Bolscher, Hans Bootsma, Clary Genuit, Nico Jansen, Jan Jongejans, Tom Koudstaal, Wichert Stemerding, Liesbeth Stricker, Wendela Tenner.

Bestuur en medewerkersBestuur: bestuur@oeverlanden.nlLiesbeth Stricker, voorzitter: voorzitter@oeverlanden.nlClary Genuit, secretaris: secretaris@oeverlanden.nlTom Koudstaal, penningmeester, penningmeester@oeverlanden.nl

Nico Jansen, bestuurslid

Paul Kamsteeg, bestuurslid

Ben Bolscher, webmaster, webmaster@oeverlanden.nlTom Koudstaal, interim redacteur, redactie@oeverlanden.nl

Wichert Stemerding, coördinator beheervrijwilligers

Vacatures, Redacteur en PR-medewerker, informatie via bestuur@oeverlanden.nlStichting Veldstudie: coördinator natuureducatie Paul Kamsteeg. Tel: 034-7342085, natuureducatie@oeverlanden.nl

Foto voorpagina: Herfstimpressie. Foto: Hans Bootsma

In dit nummer

- 2** Colofon en inhoud
- 3** Oproepen
- 4** Notulen ALV 13 mei 2023
- 6** In memoriam JanKees van Dijk
- 8** Ontwikkelstrategie duizend-dierwoningen project
- 10** In de herfst en de winter vogels kijken in de Oeverlanden
- 14** Jubileum 2024
- 16** Aardaker, een mooie en taaie volhouder
- 17** Het bestuur zoekt versterking
- 18** Paddenwerkgroep ook bij de Oeverlanden actief

- 21** Korte metamorfose Riekerpolder bij het koekoekslaantje voor boring gasbuis
- 23** Requiem voor Brug 1864
- 24** Activiteiten

Opmaak: Clementine Witttenberg**Druk:** Sandedruk, Nootdorp, oplage: 650**Elektronische verzending:** Oplage: 148

Extra Algemene Ledenvergadering (ALV)

Op 25 november 2023 om 15:00 uur wordt een extra Algemene Ledenvergadering (ALV) gehouden in 'De Waterkant'. Er is een nieuwe gebruiksovereenkomst opgesteld voor het gebouw 'De Waterkant' tussen onze vereniging, de stichting Veldstudie en de Gemeente Amsterdam. De overeenkomst vereist een goedkeuring van onze leden. Via een email of een brief wordt u tijdig hierover verder geïnformeerd. Wij proberen die middag ook interessante lezingen te organiseren.

- OPROEPEN -

Contributie 2023

Wij hebben uw contributie heel hard nodig! U heeft hiervoor al van ons een e-mail of brief ontvangen. Als u nog niet betaald heeft en geen automatische betaling heeft ingesteld, dan kunt u de contributie 2023 overmaken via een betaalverzoek met bijgaande QR-code.

Hoe werkt het?

- Scan deze QR-code met de QR-scanner op uw smartphone.
- Open het ING-betalverzoek in uw browser.
- Bij 'ING Betaalverzoek via IDEAL' hoort u het bedrag van €0,00 op naar het gewenste bedrag (minimaal €12,50, meer is van harte welkom!).
- Dan kunt u uw bank kiezen en op de gebruikelijke wijze betalen.

U kunt de contributie ook overmaken op onze rekening NL47 INGB 0004 0688 09 van 'De Oeverlanden Blijven'. Vermeld dan wel graag uw lidnummer (staat op enveloppe) of postcode. Wilt u voor uw contributie of donatie aan de vereniging gebruik maken van de mogelijkheid van volledige aftrekbaarheid van het bedrag bij uw belastingaangifte omdat we als vereniging ANBI-geregistreerd zijn? Vraag dan eerst aan penningmeester@oeverlanden.nl de overeenkomst met toelichting op. Dat kan ook via het voorkeurenformulier op www.oeverlanden.nl onder Contact en info > Algemene informatie.

Foto's voor de kalender 2024

Dankzij ruime steun van de leden hebben we ook dit jaar een mooie kalender kunnen uitgeven. Ook in 2024 willen we een kalender uitgeven en daar een vrijwillige bijdrage voor vragen. Wij hopen dat we daarvoor ook uw foto's mogen gebruiken. We roepen u op om mooie foto's, gemaakt in de Oeverlanden, naar ons te sturen. Uit de foto's maken wij een keuze voor publicatie in de kalender 2024. En natuurlijk ontvangt u een presentje als uw foto wordt geplaatst. Voor opsturen en nadere informatie: Nico Jansen, jandon@planet.nl.

40 jaar en 100 nieuwe leden

Volgend jaar bestaat Vereniging 'De Oeverlanden Blijven!' 40 jaar en daar zullen we bijzondere aandacht aan schenken. Een beschrijving van de voorgenomen activiteiten vindt u elders in deze *Oever*. Extra hulp bij de organisatie van de activiteiten kunnen we heel goed gebruiken. Er is nu een kleine werkgroep die werkt aan de voorbereidingen. Deze werkgroep heeft dringend behoefte aan versterking. Als u wilt helpen om 2024 tot een bijzonder jubileumjaar te maken, geef u dan op voor deze werkgroep. Aanmelden kan via bestuur@oeverlanden.nl.

Een mooi cadeau voor de vereniging zal de verwelcoming zijn van 100 nieuwe leden. Het huidige aantal leden (700) is te klein om onze plannen te realiseren. Bij de ingangen van de Oeverlanden hangt een bakje met folders, die al veel nieuwe leden hebben opgeleverd. We vragen onze leden om te helpen het ledental te vergroten. Nodig uw burens en kennissen uit om lid te worden; 100 nieuwe leden/donateurs moet haalbaar zijn! Aanmelden kan via het aanmeldformulier op www.oeverlanden.nl > Help mee > Word lid.

Voorkeurenformulier

Op onze website kunt u een voorkeurenformulier vinden die u kunt gebruiken om uw voorkeuren voor het ontvangen van ons Blad *Oever*, voor de jaarlijkse kalender en voor de Nieuwsbrief op te geven. Voor het blad *Oever* en de jaarlijkse kalender kunt u opgeven of u die niet wilt ontvangen of als PDF wilt ontvangen. Als wij uw e-mailadres nog niet hebben, dan kunt u die ook vermelden op het formulier. Het formulier is te vinden op www.oeverlanden.nl onder Contact en info > Algemene informatie.

Notulen Algemene Ledenvergadering 2023

Zaterdag 13 mei 2023, 14-17 uur in de Waterkant

Aanwezig (voor zover de presentielijst is ingevuld): Ria Stricker, Ans van Willigen, Robert Viset, Joost Nuissl, Cees Fisser, Ben Bolscher, Dick van der Horst, Menno Vermeulen, Coos Hoebe, Gaby van Meerwijk, Wichert Stemerding, Dick Jurriaans, Riet Knijn, Saskia Boerma, Tamar Frankfurter, Marianne Frijling en de bestuursleden Nico Jansen, Paul Kamsteeg, Clary Genuit (kandidaat-bestuurslid), Liesbeth Stricker (voorzitter) en Tom Koudstaal (penningmeester).

1. Opening en vaststelling agenda

Om 14:02 wordt de vergadering door de voorzitter geopend met een welkomstwoord.
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Bestuursmededelingen

Afmeldingen ontvangen van Hans Nubé en G.C. Molewijk.

3. Ingekomen stukken

Notulen ALV 2022 - Worden zonder opmerkingen goedgekeurd.

4. Jaarverslag van het bestuur

De in de afgelopen april opnieuw opgestarte Biobende wordt nader toegelicht. Robert Viset werd bereid gevonden in april, mei en juni groepen kinderen in de leeftijd van 6 tot 12 jaar natuurles te geven. De eerste 15 kinderen waren erg enthousiast. Wordt misschien gecontinueerd in het najaar (is inmiddels toe besloten). Het plan is om het vanaf volgende jaar weer standaard aan te bieden.
De voorgang van andere punten worden later in de vergadering besproken.
Het verslag wordt zonder verdere vragen en opmerkingen goedgekeurd.

5. Jaarverslag Beheer

Wichert Stemerding geeft na te zijn bedankt voor het opstellen van het verslag, een toelichting over de kampeerders in de Oeverlanden. Hen weg krijgen is lastig, maar de gemeente is er mee bezig. Extra drukmiddel is het voornemen om in het kader van project Zuidasdok het veldje aan de rand van het Jaagpadbos tijdelijk als werkterrein te gaan gebruiken. Ook de dorpsraad van Sloten-Oud Osdorp heeft een verzoek tot handhaving gedaan.
Over de hooglanders wordt nog gemeld dat het enige overgebleven stiertje wegens te agressief gedrag is afgevoerd. Er zijn nu nog twee koeien, waarvan één waarschijnlijk drachtig.
Het verslag wordt zonder verdere vragen of opmerkingen goedgekeurd.

6. Jaarverslag publiciteit en jubileumgroep

Tom Koudstaal geeft een korte toelichting op zijn verslag, dat daarna wordt goedgekeurd. Als aanvulling meldt hij dat de aangebrachte QR-codes op het meubilair positief werken voor de ledenwerving.

7. Financieel jaarverslag 2022

De inkomsten vanuit de leden blijven stabiel doordat het hogere ledental de lagere bijdragen opheft. De hoogte van de post Materiaalkosten wordt veroorzaakt door de realisatie van extra bankjes en picknicktafels en de aanschaf van elektrisch gereedschap. De verhuurinkomsten zijn na de coronaperiode weer gestegen. De vraag vanuit de vergadering of de vereniging zelf huurt betaalt gezien 'De Waterkant' eigendom van de gemeente is, kan ontkennend worden beantwoord.

8. Verslag kascommissie

De kascommissie bestaande uit Agnes Dekker en Yvonne de Boer-de Cock is afwezig, maar zij hebben positief verslag uitgebracht bij het bestuur waarvoor ze worden bedankt. Omdat het verslag niet voorhanden was werd het, gelijklopende, goedkeurende verslag van het vorig jaar voorgelezen. Het verslag van dit jaar zal worden gepubliceerd. Met applaus voor Tom Koudstaal wordt het jaarverslag goedgekeurd.

9. Benoeming nieuwe kascommissie

Yvonne de Boer-de Cock treedt af. Hans Nubé wordt als nieuw lid voorgesteld en samen met Agnes Dekker zonder stemming gekozen.

10. Verkiezing bestuursleden

Als nieuw bestuurslid vanuit de beheergroep wordt Clary Genuit voorgesteld om het secretariaat op haar gaan nemen. Ze vertelt kort hoe ze bij de Beheergroep is beland en wat haar achtergrond is. Ze wordt zonder stemming gekozen.

Tom Koudstaal en Nico Jansen treden reglementair af, maar zijn herkiesbaar. Nico maakt daarbij het voorbehoud dat hij wellicht de volle termijn niet zal kunnen volmaken vanwege een mogelijke verhuizing naar het oosten van het land over twee jaar. De heren worden met algemene stemmen herbenoemd.

11. Begroting 2023

De begroting die een gezonde financiële positie laat zien hoewel er meerdere slechter te voorspellen posten zijn, wordt na beantwoording van onderstaande vragen goedgekeurd.

*Benoeming Nico als Lid in
de Orde van Oranje Nassau
door locoburgermeester
Hester van Buren /
Foto: Tom Koudstaal*

De grote reservering onder de post Bestuur, uitgeverij betreft voor 7500,- de nieuwe plattegrond van het gebied die in voorbereiding is. Inmiddels is PwC bereid gevonden het jubileumboek te sponsoren. IBM en Global Switch zullen ook benaderd worden.

De lagere reservering voor Materiaalkosten is te verklaren doordat minder bankjes aangeschaft zullen worden. De 10.000 aan reserveringen onder Totaal betreffen het benodigde onderhoud van de Waterkant (9000) en het jubileum (1000). De gemeente Amsterdam investeert ook in het gebouw (50.000 euro). Over een structurele bijdrage zijn we nog in onderhandeling. Onze voorwaarde is onveranderd: continuïteit van het gebruik van het gebouw. Een 'algemene reservering' is niet opgenomen, die wordt geacht onder de activiteiten te vallen.

12. 40-jarig jubileum in 2024

Een werkgroep heeft nagedacht over mogelijke activiteiten tijdens de geplande jubileumweek. Aangezien zich weinig vrijwilligers hebben gemeld zal niet alles gerealiseerd kunnen worden. De plattegrond, het jubileumboek en de conferentie met als werktitel 'Beheer van natuur in de stad' kunnen waarschijnlijk wel worden georganiseerd. Met Nieuw en Meer zal worden samengewerkt aan een Kunstroute en ook Hannie van de Berg is bezig met een project in samenwerking met de Rietveld academie.

13. Rein Cremerfonds

Aan de vereniging wordt toestemming gevraagd een jaarlijkse uitkering van 500 à 1000 euro te mogen doen vanuit het Rein Cremerfonds om studenten die onderzoek doen te steunen. Het plan wordt enthousiast ontvangen. Ook de familie van Rein was enthousiast en benieuwd naar de invulling en de mening van de leden. Tamar Frankfurter stelt voor een familielid in de commissie op te nemen en de uitreiking met publiek te doen. Het bestuur stemt daar graag mee in. Het bestuur zal de plannen naar de leden mailen.

14. Stand van zaken lopende projecten

A Toekomst Depot en 'De Waterkant'

De gebruiksovereenkomst moet worden vernieuwd. Gemeente lijkt meer zeggenschap te willen.

De vereniging heeft haar voorstel afgewezen en een nieuwe overeenkomst voorgesteld waarin de gebruiksperiode van vijf jaar niet is opgenomen.

B Ontwikkelingsstrategie

De korte termijn investering van de ontwikkelstrategie geldt voor de periode tot 2024. Uitvoering loopt op sommige punten (bijvoorbeeld opknappen onderdoorgangen) moeizaam mede door nieuwe projectleiders. De afbakening van het cruisegebied is wel bijna afgerond.

C Hoofdgroenstructuur

Deze nota is door wethouder Van Dantzig na de inspraakperiode aangevuld. Zo heeft de Technische Adviescommissie minder invloed gekregen. Een referendum is aangevraagd om te plannen weer te wijzigen.

D-G Pilot Natuurvriendelijke oevers; Zuidasdok/TriAXXX; Gasunie; Onderstation Nieuwe Meer 2

Plan is om als pilot drijvende eilanden aan te brengen naast het Jaagpadbos aan de zuidkant van de Nieuwe Meer. Zuidasdok werkt mee. TriAX, aannemer knooppunt Nieuwe Meer, is bereid te investeren in het gebied.

Gasunie wil nieuwe gasleidingen aanleggen die uitkomen op het gasstation aan oude Haagseweg.. Een kapvergunning werd goedgekeurd. Er zijn bindende afspraken gemaakt voor herplant na afloop van de werkzaamheden.

Voor de bouw van Onderstation NM2 door Liander/Tennet (i.v.m. energietransitie) is het bestemmingsplan aangepast zodat er hoger gebouwd kan worden dan oorspronkelijk toegestaan. Om alles goedkoop te houden wordt het 15 meter hoge gebouw dakloos en met een ontbrekende wand gebouwd. Daardoor zal er extra geluidsoverlast in de buurt van het natuur- en recreatiedeel ontstaan. Er is door de vereniging beroep aangetekend bij de Raad van State.

15. Rondvraag en Sluiting

De rondvraag is in eerste instantie kort in verband met de verwachte aankomst van een mystery guest. Deze is echter verlaat en dus gaat de rondvraag verder.

Liesbeth Stricker vertelt over de Schinkelkwartierplannen waarin binnen 25 jaar 11.000 nieuwe woningen staan gepland naast extra bedrijven en een nieuw metrostation. Dat zal effect hebben voor de Oeverlanden. De vereniging participeert in een platform van 12 organisaties die de plannen monitoren. De ambitie is een groene wijk. Gezien de grootte van het gebied zal flink de hoogte in moeten worden gebouwd. Het IBM-gebouw zal blijven bestaan, de Japanse tuin daar zal waarschijnlijk wel verdwijnen. Om 15:20 wordt de vergadering met de binnenkomst van de mystery guest en familie en vrienden van Nico Jansen gesloten. Het bleek Zijne Majesteit de Koning te hebben behaagd onze vrijwilliger/bestuurlid vanaf de oprichting van de vereniging Nico Jansen te benoemen als Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Hester van Buren, wethouder en locoburgermeester van Amsterdam, hield een lovende speech voor de verraste Nico. De feestelijke bijeenkomst werd afgesloten met een borrel.

Op 2 juli is JanKees van Dijk overleden

JanKees werd in 1990 lid van vereniging “De Oeverlanden Blijven!” of beter gezegd meteen een actief lid van de vereniging. JanKees bleek een groot natuur- en paardenliefhebber te zijn met veel kennis van planten en dieren. Hij was dagelijks te vinden in de Oeverlanden en al snel assisteerde hij het onderwijzend personeel bij de natuur- en milieueducatielessen en bij de Biobende, de natuurclub van de vereniging. De lessen vonden eerst nog plaats in een oude loods maar vanaf 2006 in het nieuwe onderkomen ‘De Waterkant’ waar JanKees zich de beheerder van voelde. Soms werden er ook kinderpartijtjes in De Waterkant georganiseerd. Het leslokaal werd voorzien van vlaggetjes, ballonnen en verse bloemen uit het natuurgebied en hij zorgde dat er limonade en ijsjes voor de kinderen waren.

Ook wierp hij zich al snel op als een actieve pr-man voor de vereniging. Wandelaars die langs kwamen werden door hem op koffie of verse muntthee getraakteerd en vervolgens op een lidmaatschap van de vereniging, want eenmaal binnen in het gebouw was het onmogelijk om zonder lidmaatschap het gebouw weer te verlaten. Hij was ook regelmatig te vinden op markten waar hij folders van de vereniging ronddeelde en bezocht hij de nieuwjaarsrecepties van verschillende organisaties in de omgeving, zoals de dorpsraad Sloten/Oud Osdorp en stichting Eigenwijks, waar hij met een tasje met kalenders van de vereniging rondliep om die te verkopen. Kortom, de Oeverlanden waren gewoon zijn leven, zijn thuis.

Maar daarnaast had JanKees nog een tweede grote liefde, zijn paard Odite. Dagelijks bezocht JanKees Odite die hij bij een boer in Badhoevedorp had gestald. Vandaaruit maakte hij regelmatig wandeltochten met zijn paard door de Oeverlanden. Toen de boer stopte met zijn bedrijf vond Odite een onderkomen in bij een manege in Zuidoost en kon hij helaas de Oeverlanden niet meer samen met zijn paard bezoeken.

De laatste paar jaar ging de gezondheid van JanKees achteruit en hij kon het afgelopen jaar dan ook niet meer zelfstandig naar de Oeverlanden komen. Gelukkig was er een aardige oud-buurvrouw die hem regelmatig naar de Oeverlanden bracht en hem weer ophaalde. Enkele maanden geleden moest hij helaas zijn paard laten inslapen, dat heeft hem enorm veel verdriet gedaan. Het was een klap die hij moeilijk kon verwerken.

De vereniging zal JanKees met zijn kennis van het natuurgebied maar ook zijn praatjes enorm missen.

Het bestuur

Kort Oeverlanden nieuws

(m.m.v. Hans Bootsma, Wichert Stemerink en Nico Jansen)

Vaker wezels waargenomen

De laatste tijd worden weer vaker wezels waargenomen in het gebied. Tot zo'n tien jaar geleden kon men in de Oeverlanden regelmatig wezels en hermelijnen tegenkomen. Maar het leken er steeds minder te worden en ten tijde van het Natuurwaardenonderzoek door Waardenburg in 2020 kon er met moeite één wezel bij de weilanden ten westen van de Anderlechtlaan worden gevonden. Nico Jansen slaagde er in deze foto op het depot te nemen. Gezien de geringe afmeting van het dier is dit hoogstwaarschijnlijk een wezel, al weet je dat nooit zeker, want een grote wezel kan groter zijn dan een kleine hermelijn. Helaas is het puntje van de staart hier niet te zien, want het puntje van de staart is bij hermelijnen namelijk donker. De laatste jaren gaat het niet goed met deze marterachtigen die onder meer van virusziekten te lijden hebben. Inmiddels zijn beide soorten in meer dan de helft van de provincies, waaronder Noord-Holland, tot beschermd dier verklaard. Dus alle reden om blij te zijn met deze waarnemingen.

Wezel gesignaleerd in de Oeverlanden

Nog steeds geen stier

Veel bezoekers vragen zich af of de huidige twee Schotse hooglandkoeien nog gezelschap krijgen van een stier. Dat ligt wel in de bedoeling maar het nieuwe, dichterbij Amsterdam gelegen bedrijf dat de gemeente op het oog heeft om de koeien van te leasen, wil dit alleen maar doen als er een vaste vangkraal komt. Deze zou bij de ingang van Onklaar Anker komen. Niet iedereen bij de jachthaven was het hiermee eens, dus voorlopig blijft het bij overleg. Op veel plekken is goed te zien dat er minder vraat is. Sommige planten die bijna niet meer verschenen laten zich ineens zien. Aan de andere kant grijpen nu ook weer allerlei woekerende planten hun kans. Op sommige plekken komt de Japanse duizendknoop tot bloei waar dat de laatste jaren niet het geval was.

Oliekever

Bijzondere oliekever bij insectenhotel

De zeldzame oliekever *sitaris muralis*, tegenwoordig ook wel sachembijenoliekever geheten, is bij het insectenhotel op het NME-centrum gevonden. Het zat een tijdlang stil op de vorig jaar geplaatste nieuwe leemblokken. De soort was eerder aangetroffen bij het viaduct over de Ringvaart van de Haarlemmer/meerpolder in het verlengde van de Oude Haagseweg. Daar huist een grote kolonie gewone sachembijen waarop deze kever parasiteert, waarover Ruud Jansen in *Oever83* schreef. Het is maar zeer de vraag of dit alles nog kan blijven voortbestaan nu dit viaduct komend jaar vernieuwd gaat worden.

Maar nu blijkt dat het insectenhotel deze kever mogelijk kan behouden voor het gebied. Dit betekent ook dat er in de leemblokken gewone sachembijen hun intrek hebben genomen. En dat is wat verrassend want ze vlogen er dan wel eens rond en hadden twee jaar geleden al met twee nestgangen in een klein leemblok genesteld, maar regelmatig nestindicerend gedrag was dit jaar niet duidelijk te zien geweest.

Fietsdriehoek toch weer verstoord

In weerwil van het optimisme over de in de vorige Oever beschreven Fietsdriehoek, is dit stukje toch weer ten prooi gevallen aan externe verstoringen. Al vroeg in het jaar werd een deel open gegraven voor glasvezelkabelaanleg, later nog een keer verergerd in verband met het herstellen van een defect. Het is jammer dat de vereniging of de beheerploeg nog altijd niet automatisch in kennis worden gesteld als er werkzaamheden moeten plaatsvinden zodat in overleg de schade geminimaliseerd kan worden. Maar monteurs ter plekke meldden dat er nu eenmaal veel kabels in de grond zitten. Ze vonden de verstoring jammerlijk en beloofden er wel op toe te zien dat de schade voortaan zo beperkt mogelijk wordt gehouden. Later werd ook nog een meter breed langs het fietspad onnodig gemaaid door een aannemer. We blijven strijden voor zorgvuldig beheer.

Ontwikkelstrategie – 1000-dierwoningen project

Samen met Ons Buiten zijn we al een tijd met de gemeente in gesprek over mogelijkheden om de natuurwaarden van de Oeverlanden te versterken. Nieuwbouw van duizenden woningen in de buurt en de veranderingen in het park die er komen (toekomstvisie 2040) zullen de natuur onvermijdelijk onder druk zetten. Dan zijn een paar versterkende maatregelen ter compensatie niet overbodig. Hiervoor is het project “Duizend dierwoningen” opgestart.

De naam spreekt voor zich, op verschillende plekken gaan we proberen dieren in het gebied een plek te geven. Dit kan door bijvoorbeeld direct nestgelegenheid te creëren, of door de omgeving toegankelijk en geschikt te maken voor dieren. Er is een flink aantal ingrepen gepland, we lopen ze langs in een denkbeeldige wandeling door het gebied.

We starten vlak bij de Schinkelbrug. Daar is het talud van de snelweg inmiddels kaalgekapt voor bouwwerkzaamheden. Voorlopig is dit een mooie kruidenrijke helling in de zon en er zullen te zijner tijd opnieuw bomen geplant worden. Maar misschien ook niet. Als je het over dierwoningen hebt, is dit een prachtige kans voor veel insecten.

Het eerste nieuwe element is gepland bij de ingang van het Jaagpadbos. Hier komt binnenkort een “welkom” bord. Vriendelijk ogend en informatief, met onder andere het verzoek op de paden te blijven en honden aan te lijnen. We spreken in het broedseizoen regelmatig mensen aan die hun hond los laten lopen. Als we uitleggen hoe bang vogels en kleine zoogdieren voor honden zijn, doen de meeste eigenaren de honden meteen aan de lijn. Hopelijk helpt een vriendelijk bord hier bij. Streng verbodsborden zijn geprobeerd, maar die worden meestal snel gesloopt. De bedoeling is dat er bij elke ingang een bord komt net als bij gebieden van bijvoorbeeld Natuurmonumenten.

Lopen we vervolgens het Jaagpadbos in, dan valt meteen op dat de natuur ook voor veel nieuwe dierwoningen heeft gezorgd. De bomen die door de recente stormen geveld zijn bieden een wereld aan schuilplaatsen. Het dode hout trekt insecten aan die weer als voedsel dienen voor vogels. Op de nieuwe open plekken schieten eiken, walnoten, kersen en nog veel andere vruchtdragende bomen op. Deze diversiteit zal de vogelstand zeker ten goede komen. We willen hier dan ook weinig toevoegen. Er was voorgesteld om een marterkast in het Jaagpadbos te plaatsen. Maar een (boom-) marter kan behoorlijk huishouden onder de broedvogels. En veel vogels hebben het al moeilijk door de grote aantallen loslopende honden. Dat voorstel hebben we dus maar afgewezen. Mocht er een marter komen, prima, maar we gaan er geen extra nestkast voor ophangen.

Als we het bos uit zijn en de bocht nemen naar het graasgebied, komen we op een plek waar twee ingrepen

Vleermuizenpaal bij onze burens Ons Buiten / Foto: Erik Hooiberg

gepland staan. Aan de linkerkant van de weg, vlak bij de oever van de Nieuwe Meer, komt een combinatie broeihoop en winterverblijf voor ringslangen. Een broeihoop is een berg maaisel gemengd met mest (en nog wat belangrijke details, maar dat gaat hier te ver). Wanneer dit mengsel verteert wordt het zo warm dat de eieren van een ringslang er in uitgebreed kunnen worden. Zulke broeihopen zie je vaker, maar winterverblijven zijn een stuk zeldzamer. Heel simpel gezegd: een winterverblijf is een hoop stenen afgedekt met grond. Hiertussen kunnen de slangen droog en vorstvrij schuilen. Een mooie aanvulling op het terrein. Ringslangen zitten al in het Amsterdamse Bos en kunnen makkelijk de Nieuwe Meer oversteken, maar we weten niet hoe vaak dit daadwerkelijk lukt, je ziet ze niet makkelijk. Dit onderkomen zal dus ook een goede gelegenheid zijn voor waarnemingen.

Aan de andere kant, langs de gemaalpoel, komt een ijsvogelwand. Hier is in het verleden al eens een grote wilg omver getrokken zodat er ijsvogels in de kluit konden nestelen. Hier hebben ze een paar jaar

gezet en dat was een prachtig gezicht. Maar de kluit lag op een onbereikbare plek zodat we geen onderhoud konden plegen. Na een paar jaar was hij zo ver uiteengevallen dat de vogels er geen droge nestgangen meer in konden graven. Deze nieuwe, gedeeltelijk betonnen wand is een stuk toekomstbestendiger.

Dan gaan we in een keer door naar het depot. Het NME-centrum is dit jaar opgeknapt, er komt hopelijk een hoognodig nieuw onderkomen voor de beheervrijwilligers, maar ook voor de dieren is er veel gepland. Ten eerste een extra uilenkast aan de achterkant van de loods. De dood van alle jonge kerkuilen in 2022 was erg teleurstellend. Het blijft gissen wat de precieze oorzaak was, maar de huidige nestkast ligt op het zuiden en daar wordt het behoorlijk heet. We hebben nog een kast liggen die Chris Arntzen ooit gemaakt heeft. Die plaatsen we aan de andere kant van de loods, zodat de uilen wat te kiezen hebben. Wie weet helpt het. We krijgen ook materiaal om een kleine ijsvogelwand te maken. We zien geregeld ijsvogels langs de oever schieten, dus dit zou een goede locatie kunnen zijn.

En dan zijn er de vleurmuizen. Half september heeft er twee dagen een batlogger op het depot gelegen om opnamen te maken van vleurmuizen. Helaas werkte het apparaat slechts een paar uur, maar in die tijd zijn er 394 opnames gemaakt. Voornamelijk de gewone dwergvleurmuis, maar zoveel opnames in zo'n korte tijd is prachtig. Om ze goed te huisvesten is de toegang van de vleurmuistunnel flink vergroot en binnenin komen schotten tegen de tocht en licht. Aan de muur en het plafond komen speciale stenen om aan te hangen en er wordt extra zand gestort zodat de bodem droog blijft. In de tuin komt nog een vleurmuiskast te staan zoals ze op Ons Buiten al hebben. Tot nu toe is de vleurmuistunnel nooit een succes geweest, maar hopelijk gaat het straks beter.

Bij al die nieuwe projecten wil ik overigens ook even de oude projecten melden. Onze vijver, Hans' insectenhotel en de diverse vogelhuisjes zitten vol leven! Als alle nieuwe projecten ook zo goed gaan zou dat fantastisch zijn.

Vanaf het depot gaan we verder naar de westpunt van het gebied. Op drie verschillende plekken worden ondergrondse bijenhôtels geplaatst. De meeste bijenhôtels staan of hangen ruim boven de grond, terwijl de meeste wilde bijen juist in de bodem nestelen. Om ook deze bijen te bedienen is een hotel in de vorm van aantal stammen met daar overheen de juiste grondsoort erg geschikt. Als je die op een zonnige plek vlak bij bloeiende kruiden aanlegt mag je daar leuke dingen verwachten. We hebben de hotels gepland halverwege het graasgebied, bij de roze bril en bij het veld met de kauwgomballenboom. Bij de sloot achter dit veld komt ook nog een tweede betonnen ijsvogelwand.

Nu hebben we de Oeverlanden van oost naar west doorkruist, maar heb ik een locatie net buiten het park nog niet genoemd: de Oude Haagseweg en de Riekerweg. Die wegen maken elk jaar tijdens de paddentrek veel slachtoffers. De padden kunnen niet tegen de stoeprand opklimmen of ze verdrinken in een put. Op verschillende punten worden de stoepranden nu verlaagd en de putten worden aangepast of verwijderd.

Een hele reeks maatregelen. En er zijn zelfs nog meer plannen, maar die betreffen allemaal de waterhuishouding in het gebied en moeten nog doorgesproken worden met hydrologen. Die zijn dus voor een andere Oever. Ondertussen staan of vallen de mooiste plannen bij deskundig, bestendig beheer, daar is helaas vaak te weinig oog voor. Maar er wordt elke week door de vrijwilligers en "onze" Carla hard aan gewerkt!

Wichert Stemerding

Bijenburcht

In de herfst en de winter vogels kijken in de Oeverlanden

Het is september als we dit schrijven, het is nog prachtig zomerweer maar ook de laatste trekvogels vertrekken naar het zuiden. De nachtegalen, die zo mooi zongen in het struweel in de Oeverlanden, zijn al lang en breed in West-Afrika waar ze overwinteren in bosrijk gebied. De fitis trekt vooral in de nacht en de meeste zullen nu ook bijna in landen ver ten zuiden van de Sahel zijn aangekomen.

Terwijl de zomergasten wegtrekken uit de Oeverlanden, kunnen we ons verheugen op de gewone en de bijzondere vogels die we de komende koude maanden kunnen zien van, laten we zeggen, oktober tot april. De vogels zingen bijna niet meer in deze periode, maar doordat de blaadjes van de bomen vallen kunnen we ze wel veel beter zien. Ze scharrelen op de grond op zoek naar slakken en insecten, zoals de koperwiek en de zanglijster of ze zitten in een groepje in bomen met zaden en vruchten, zoals de putters en de sijsjes. De roofvogels, zoals de buizerd, de havik en de slechtvalk jagen boven de Oeverlanden op een muis, een vogel of zelfs een konijn. En dan zijn er de watervogels die naar de Nieuwe Meer komen om te vissen, zeker als in de winter de grote wateren in Scandinavië en Oost-Europa bevroren. Zo hopen we de grote zaagbek te kunnen zien dobberen vanuit de Oeverlanden. Over het algemeen geldt: hoe strenger de vorst in Europa, hoe meer vogels naar de Nieuwe Meer en de Oeverlanden komen.

Een soortenrijk gebied

De Oeverlanden is een rijk vogelgebied omdat het afwisselend terrein biedt voor verschillende soortgroepen, om te broeden en te foerageren.

- Watervogels in de sloten, langs de oever van de Nieuwe Meer en op het open water. Dat zijn de ganzen en eenden en bijvoorbeeld fuut, meerkoet, waterhoen en ijsvogel, maar ook de blauwe reiger.

De knobbelzwaan vindt volop voedsel in de Nieuwe Meer. Met de lange hals grondelen zwanen naar waterplanten en waterdiertjes.

- Vogels van struweel en jong bos zoals de roodborst, merel en de heggenmus.
- Vogels van opgaand bos en bosranden zoals de houtduif, zanglijster, de grote bonte specht maar ook zangvogels zoals mezen en sijsjes.
- En omdat er veel vogels, muizen en konijnen voorkomen is het gebied een geschikt jachtgebied voor roofvogels zoals de buizerd, havik, sperwer, de slechtvalk en soms ook de bosuil.

Standvogels en trekvogels

De vogels die na het broedseizoen in Nederland blijven zijn de standvogels met de winterkoning als één van de meest algemene soorten. Als het koud wordt, gaan ze op zoek naar een schuilplaats. Ze zoeken in een koude nacht, soms met een klein groepje samen, een nestkast of een oud spechtenhol om elkaar warm te houden. De winterkoning kan, ondanks zijn naam, niet goed tegen strenge winters en veel zullen een strenge winter niet overleven.

Als standvogel mag natuurlijk ook de ijsvogel niet onvermeld blijven. Als de winter streng is hebben ze het ook vaak zwaar, al doet ook hun naam anders vermoeden. De vrouwtjes trekken dan meestal weg naar plekken waar nog open water is, zoals de Waterleidingduinen. De mannetjes blijven vaak achter om hun territorium zo lang mogelijk bezet te houden, vaak met fatale gevolgen. In een strenge winter kan zomaar 70 tot 80 procent van de ijsvogels het loodje

Futen beginnen vaak al in januari of februari met baltsen.

De zeer zeldzame wintergast uit 2020: de ijsduiker met Amerikaanse rivierkreeft als prooi.

Voor de aalscholver is de Nieuwe Meer een paradijs om te vissen en daarna in de zon op te drogen.

leggen. Gelukkig herstelt de ijsvogelpopulatie zich meestal weer snel doordat ze minimaal twee en heel vaak wel drie keer per jaar broeden.

Na het broedseizoen verlaten ook sommige futen en meerkoeten hun broedgebied in het riet aan de oever van de Nieuwe Meer. De futen verzamelen op grote wateren zoals het IJsselmeer om te ruien.

Meerkoeten sluiten zich in de winter aan bij groepen langs de IJmeer- en IJsselmeerkust, maar enkele meerkoeten blijven in de winter wel in hun territorium op de Nieuwe Meer.

Deeltrekkers zijn de vogels waarvan sommige naar het zonnige zuiden in Zuidwest-Europa of verder trekken terwijl andere vogels hier blijven. Hun soortgenoten die de kou ontvluchten in Scandinavië en Oost-Europa, komen er gezellig bij in de hoop meer voedsel te vinden. Zo zien we zilvermeeuwen en een enkele stormmeeuw die hier niet gebroed hebben, maar ook de kleinste vogeltjes van Nederland: de goudhaan en de vuurgoudhaan.

De blauwe reiger kun je overal het hele jaar door in de Oeverlanden tegenkomen.

Lijsterachtigen

De merel zien we overal het hele jaar door. Van de zanglijsters overwintert een klein aantal in Nederland. Ze zoeken dan het warme stedelijke gebied op en komen ook in de Oeverlanden foerageren. Typisch voor de zanglijster is het stukslaan van slakkenhuizen. In de herfst en winter eet hij ook graag bessen zoals de lijsterbes en fruit. In januari start de zanglijster vaak al met zingen, als voorbereiding op het broedseizoen.

In oktober komen de koperwieken aan. Die lijkt wel op de zanglijster maar heeft koperrode 'oksels'. Ze komen uit hun broedgebied in de bossen, parken en tuinen van Scandinavië. Als het in Nederland strenger gaat vriezen trekken ze verder naar het zuiden. Koperwieken zitten vaak in groepen op de grond en zoeken tussen de bladeren en het strooisel naar kleine insecten, wormen en slakken. Dat is niet ongevaarlijk want ze zijn een aantrekkelijke prooi voor roofvogels.

Een andere lijsterachtige wintergast is de kramsvogel. Ook zij komen in het najaar in groten

Een sperwer zoals op deze foto zal je niet zo snel aantreffen. Meestal schiet hij voorbij, een vogel achtervolgend.

De ijsvogel zit vaak op een tak één meter boven het water of komt als blauwe schicht langs vliegen.

getale naar Nederland en foerageren soms in de Oeverlanden. Ze vallen op door hun luidruchtige aanwezigheid.

De kleine frutjes

Aan de bosrand en vooral bij de elzenbosjes zie je vaak groepen van verschillende kleine vogels die samen optrekken en voedsel zoeken. De meest bekende zijn vink, koolmees en pimpelmees. Soms trekken ze samen op met putters met hun rode gezichtje en zwartgele vleugels. De putter broedt in de Oeverlanden maar in de winter vormen ze groepen en zwerven rond. Je ziet ze vaak in elzenbomen of op distels, op zoek naar zaden. Boomkruipers en boomklevers sluiten zich soms aan bij zo'n groep en gaan in de winter op zoek naar insecten die in holtes en in de schors overwinteren.

De sijs is een klein geel vinkje en komt ook in oktober vanuit Scandinavië naar Nederland. De spitse

De staartmees zie je maar zelden alleen. Zeker in de winterperiode trekken ze vaak in groepen van tien tot twintig rond.

kegelvormige snavel van de sijs is geschikt om zaden uit elzenproppen en berkenkatjes te peuteren. Het leuke van de sijsjes is dat ze luidruchtig kwetteren, vaak ook wanneer ze in groepen overvliegen, waardoor ze goed opvallen.

IJsduiker

De meest zeldzame en bijzondere wintergast van de laatste jaren is ongetwijfeld de ijsduiker. In de winter van 2021 verscheen deze zeldzame broedvogel van het Arctische noorden onverwacht op de Nieuwe Meer en bleef ongeveer drie weken ronddobberen. Hij voedde zich vooral met Amerikaanse rivierkreeft en de chinese wolhandkrab en hielp zo een handje mee om het aantal exoten te verminderen.

Dus ook op vogelgebied is er in de herfst en winter meer dan genoeg te beleven in de Oeverlanden. Geniet ervan!

Jan Jongejans en Wendela Tenner (tekst en foto's)

Overzicht van vogels in de Oeverlanden, in de maanden oktober t/m maart, 2018-2023.

Liefst 65 vogelsoorten zijn de laatste vijf jaar waargenomen in de Oeverlanden.

Brandgans	Watersnip	Torenvalk	Boomkruiper
Grauwe Gans	Kokmeeuw	Slechtvalk	Spreeuw
Knobbelzwaan	Stormmeeuw	Grote Alexanderparkiet	Zanglijster
Nijlgans	Grote Mantelmeeuw	Halsbandparkiet	Koperwiek
Krakeend	Zilvermeeuw	Gaai	Merel
Wintertaling	Kleine Mantelmeeuw	Ekster	Kramsvogel
Tafeleend	IJsduiker	Kauw	Roodborst
Kuifeend	Aalscholver	Zwarte Kraai	Heggenmus
Wilde Eend	Blauwe Reiger	Raaf	Vink
Houtduif	Grote Zilverreiger	Pimpelmees	Keep
Waterral	Sperwer	Koolmees	Groenling
Waterhoen	Havik	Staartmees	Putter
Meerkoet	Buizerd	Tjiftjaf	Sijs
Dodaars	Bosuil	Vuurgoudhaan	Rietgors
Roodhalsfuut	IJsvogel	Goudhaan	
Fuut	Grote Bonte Specht	Winterkoning	
Scholekster	Groene Specht	Boomklever	

De koperwiek foereert meestal op de grond en is zelden alleen.

De kramsvogel, het Scandinavische neefje van de koperwiek, is ook vaak op de grond te zien.

Gebruikte bronnen

- Vogelatlas Amsterdam - We hebben met veel plezier van alles over de wintervogels in de Oeverlanden opgezocht in de Vogelatlas Amsterdam. In 2020 en 2021 zijn de broedvogels en de wintervogels in Amsterdam en omgeving geïnventariseerd. Het onderzoeksgebied is verdeeld in 554 kilometerhokken. Wij hebben meegewerkt en onder meer een kilometerhok geïnventariseerd dat deel uitmaakt van de Oeverlanden. In de Vogelatlas staat over alle vogels informatie en met kaartjes wordt weergegeven in welke kilometerhokken ze zijn waargenomen. Het is een mooi boek, vol met nieuwe gegevens, veranderingskaarten en een visie op het vogelleven in en rond de stad. Groen van, F.M., J. Louwe Kooijmans, G. Timmermans & K. Wonders. Vogelatlas Amsterdam, broedvogels en wintervogels in en rond de hoofdstad. Noordboek Gorredijk, 2022.
- Waarneming.nl - Daarnaast hebben we via de website Waarneming.nl uitgezocht welke vogels de

laatste vijf herfst- en winterperiodes (oktober tot april) zijn waargenomen in de Oeverlanden: zie de tabel bij dit artikel. Met Waarneming.nl worden natuurwaarnemingen in Nederland verzameld. Iedereen die een account heeft aangemaakt, kan waarnemingen invoeren en bekijken. Het is leuk om, voordat je vogels gaat kijken in de Oeverlanden, Waarneming.nl te raadplegen om te zien welke vogels er recent zijn gezien of gehoord. Met de app die bij de website hoort, ObsMapp of iObs, kun je in het veld eenvoudig waarnemingen van flora en fauna bekijken en invoeren. De app legt automatisch de datum en locatie vast, zelf geef je de soortnaam op. Mooi om voor jezelf bij te houden wat je hebt waargenomen, maar ook heel handig om de waarnemingen van anderen te zien.

- Een lijst met alle gesignaleerde soorten vogels (142) in de Oeverlanden is te vinden op onze website: https://www.oeverlanden.nl/biodiversiteit/Vogels_V20221028.pdf

De prachtige putters trekken vaak samen op in gezellig kwetterende groepjes.

De sij is alleen in de herfst en winter te gast, meestal in groepen variërend van vijf tot 25 stuks.

Jubileumjaar 2024

In 1984, het jaar van de oprichting van “De Oeverlanden Blijven!” (VDOB!) als vereniging, kon natuurlijk niet worden vermoed dat we in 2024 het 40-jarig jubileum van de vereniging zullen, maar ook willen, vieren. De vereniging heeft successen geboekt: er is geen woningbouw in het gebied gekomen, het gebied wordt ecologisch beheerd, er is een Natuur- en Milieu-educatiecentrum gekomen. Inmiddels zijn de Oeverlanden één van de meest biodiverse gebieden van Amsterdam met bijna 4000 geregistreerde soorten.

De discussie over de vele gemeentelijke plannen zoals over de Hoofdgroen structuur (HGS), maar ook de uitvoering van het ecologisch beheer op kosten van de vereniging, maakt duidelijk dat de vereniging nog volop bestaansrecht heeft. Samen met de partners in het kernteam Oeverlanden-Sloten, waarin vertegenwoordigd zijn: Stichting Nieuw en Meer, Watersportvereniging Onklaar Anker en Tuinpark Ons Buiten, blijven we waakzaam en nemen actie als dat nodig is.

Viering van het 40-jarig jubileum heeft als belangrijk doel om Amsterdammers bekend te maken met het gebied en om de waarde van ecologisch beheer onder hun aandacht te brengen. Dat zal helpen om draagkracht voor het beschermen van het gebied te vergroten. En dat zal ook helpen om toekomstige bedreigingen te voorkomen en om investeringen in de biodiversiteit van het gebied te vergroten.

Onze plannen voor 2024, hulp en bekostiging

Onderstaande plannen zijn in de afgelopen maanden ontwikkeld door de jubileumcommissie. In samenwerking met het bestuur en leden van de vereniging worden ze verder uitgewerkt. Maar daar is hulp en geld bij nodig. Voor geld zijn we volop bezig om subsidies te regelen en bijdragen te krijgen via sponsoring. Hulp van onze leden hebben we echter nog veel te weinig. **Om al onze plannen te kunnen realiseren hebben we dringend meer mensen nodig.** Financiële mensen voor hulp bij subsidieaanvragen, creatieve mensen, hulp tijdens de feestweek. Zowel extra denkwerk als extra handen, ook voor kleine klussen, zijn van harte welkom.

Graag daarvoor contact opnemen met Tom Koudstaal, penningmeester@oeverlanden.nl.

Nogmaals, de plannen zijn er maar voor de realisatie hebben we echt meer hulp van onze leden nodig!

Nieuwe plattegrond van de Oeverlanden

De plattegrond van het gebied met informatie is inmiddels bijna uitverkocht en is ook verouderd. We laten een nieuwe kaart met informatie over het gebied en kenmerkende voorkomende planten en dieren maken. De kaart wordt uitgevoerd in 3D door een bedrijf die dat eerder heeft gemaakt voor het Geuldal in Limburg in samenwerking met Limburgs landschap.

Jubileumuitgave Oever

Er komt een extra dikke uitgave van ons halfjaarlijks blad *Oever* waarbij we ingaan op de historie en de ontwikkelingen in de afgelopen periode, maar vooral willen kijken wat er in de komende jaren in het gebied gaat veranderen. Bijvoorbeeld: omdat de vele schietwilgen aan het eind van hun levensuur zijn, zal het gebied een metamorfose ondergaan.

Symposium

Een inhoudelijk symposium kan de statutaire inhoudelijke doelstellingen van de vereniging goed over het voetlicht brengen. In het verleden is er veel biologisch onderzoek gedaan zodat er veel wetenschappelijke gegevens over het gebied bekend zijn. Invalshoek van het symposium zal zijn: Natuurwaarden en ecologisch beheer in een stedelijke omgeving.

Uitgenodigd zullen worden politici en bestuurders betrokken bij groenbeheer van de landelijke, provinciale en gemeentelijke overheid, deskundigen van natuurorganisaties en experts op gebied van het versterken van de biodiversiteit in een stedelijke omgeving.

Samenwerking met Rietveld Academie

In samenwerking met studenten van de Rietveld Academie zal er een artistiek onderzoek opgezet worden over de Oeverlanden. De studenten werken een aantal maanden aan een thema vanuit de verschillende verhalen van de Oeverlanden: bv. rafelranden van de stad, moerasverhalen, toekomstscenario's, meer-dan-menselijk perspectief, ecologische wending. Het resultaat van dit artistiek onderzoek zal gepresenteerd worden tijdens de feestweek. Deze presentatie zal de vorm hebben van een combinatie van performances, artist talks en/of workshops. In overleg met de Rietveld academie wordt dit plan verder uitgewerkt.

Buurtactiviteiten en betrekken van scholen

Er worden activiteiten ontwikkeld om de omliggende buurt en de (basis)scholen meer bij de Oeverlanden te betrekken. Een plan zal worden ontwikkeld in samenwerking met buurtorganisaties. Zo denken we aan een buurtfeest met kraampjes. Een markt met Noord-Hollands Landschap,

IVN, Milieucentrum en andere organisaties. Te organiseren activiteiten bijvoorbeeld: plankpeddelen, barbecue, puzzeltocht, soep maken (brandnetels), kampvuur, kunstactiviteiten, tekensafari, theater of muziekuitvoering met thema natuur, natuurfotocursus.

Milieu-educatieacties

In samenwerking met de Stichting Veldstudie en mogelijk met Ekokids en IVN, worden activiteiten ontwikkeld voor vooral kinderen in de basisschool leeftijd. Gedacht wordt aan een puzzeltocht door de Oeverlanden en een lespakket over de Oeverlanden. Ook zullen er extra lessen in het NME-centrum worden verzorgd.

Lezingen en Films

Tijdens de avonden van de feestweek willen we lezingen organiseren en natuurfilms vertonen in het NME-centrum 'De Waterkant.'

Kunstroute

In samenwerking met de kunstenaars van Nieuw en Meer zal een kunstroute door de Oeverlanden worden samengesteld. Deze kunstenaars en ook anderen zullen kunstwerken tentoonstellen in het gebied. Er zal een thema worden bepaald voor de route. Voorbereidingen zijn in volle gang. Werktitel is voorlopig 'Zandhonger', genoemd naar haar het winnen van zand uit de Nieuwe Meer voor woningbouw.

De feestweek

Het voornemen is om de activiteiten voor een groot deel te concentreren in een feestweek. Dat maakt het ook voor de partijen en mensen die we bij de organisatie betrekken, overzichtelijk en behapbaar. We denken aan een feestweek van weekend 25/26 mei 2024 t/m 1/2 juni 2024. Dit zijn de weekenden na Pinksteren. Activiteiten die we in de week willen uitvoeren zijn: bijeenkomst met oud-bestuursleden en vertegenwoordigers van de sponsors;

Kinderactiviteiten in de Waterkant, opening van de kunstroute, excursies, teken/ foto workshops, avond film/lezing natuur in de stad, workshop voor studenten Rietveld academie, symposium biodiversiteit in een stedelijke omgeving en de buurtfeest met kraampjes.

Boek 'Leven in de Oeverlanden'

Het idee is om een toegankelijk boek te maken met planten en dieren die kenmerkend zijn voor de Oeverlanden. Het boek is vooral bedoeld voor ouders en hun kinderen om kennis te maken met het gebied. Het boek is thematisch opgezet naar de vijf deelgebieden en natuurlijk ontbreekt er geen beschrijving van de historie van de Oeverlanden en van de vereniging.

Kalender/correspondentiekarten/boekenlegger

Het idee is om een (verjaar)kalender te maken met voor elke maand een ander grafisch werk van de oprichter van de VDOB!, Chris Arntzen. Chris was een kunstenaar/graficus die veel etsen, litho's

en tekeningen heeft gemaakt van de natuur in de Oeverlanden. Daarmee wordt het ook een hommage aan een belangrijk bestuurslid van de vereniging. Van een aantal werken zullen correspondentiekarten worden gemaakt. Speciaal langwerpig werk leent zich voor het maken van een boekenlegger.

Activiteiten die buiten de feestweek vallen Een aantal activiteiten worden voorzien die deels een relatie hebben met het 40-jarig jubileum.

Excursies voor de sponsors

Het spreekt voor zich dat we graag excursies willen organiseren voor onze sponsors. We willen graag laten zien hoe bijzonder de Oeverlanden zijn en we willen meer inzicht geven in wat ecologisch beheer betekent.

Pilot natuurvriendelijke oevers

Door goede contacten met het Projectbureau Zuidasdok, na een verloren zaak tegen hen bij de Raad van State tegen bomenkap voor werkterreinen, is er een pilot natuurvriendelijke oevers Nieuwe Meer in voorbereiding, door hen gesubsidieerd. Vanwege de slechte waterkwaliteit van de Nieuwe Meer wordt onderzocht wat aan oeververbetering kan worden gedaan en welke invloed dat heeft op die waterkwaliteit. Voorzien wordt dat de uitvoering van dit project in 2024 zal beginnen. We overwegen de start van de pilot te plaatsen in het kader van ons jubileum.

Korte termijn Ontwikkelstrategie 2040

In het kader van de Ontwikkelstrategie 2040 worden een aantal verbeteringen met betrekking tot de biodiversiteit, maar ook verbetering van het recreatiedeel van De Oeverlanden, gerealiseerd. Uitvoering zal deels in 2024 plaatsvinden. Onze vereniging en ook de andere leden van het Kernteam Oeverlanden-Sloten hebben een grote invloed gehad op de inhoud van de ontwikkelstrategie. De realisaties in 2024 willen we mede plaatsen in het kader van onze bijdrage aan de strategie en ons jubileum.

Tot slot

Bovenstaand overzicht geeft in kort weer waar de vereniging aan werkt in het kader van het jubileum. Het zijn allemaal activiteiten die de aandacht willen vestigen op de waarde van de Oeverlanden en die kinderen en volwassenen het belang van een goed ecologisch beheer willen bijbrengen. Het is nu al zo dat de stad steeds meer een toevluchtsoord wordt voor planten en dieren die door zaken als stikstofdepositie op het omringende platteland minder overlevingskansen hebben dan in de stad.

De jubileumactiviteiten zijn ook een goede gelegenheid om de vereniging te versterken door ledenwerving. **Veel plannen die alleen georganiseerd kunnen worden met uw hulp. Help mee!** penningmeester@oeverlanden.nl.

Tom Koudstaal

Aardaker, een mooie en taaie volhouder

Een aangename kennismaking toen ik 40 jaar geleden betrokken raakte bij de gideonsbende van Henk Gerritsen en oog in oog kwam te staan met de fraaie lathyrus langs het Jaagpad bij de Schinkelsluis. Vanwege de dubbele 'A' in de naam staat deze soort steevast bovenaan in de alfabetische namenlijst van de planten in De Oeverlanden. Althans de Nederlandse namen, alleen de aalbes gaat voor.

Boerderij van Fred Hosselet in 2004

Prominent op de lijst, maar weinig zichtbaar in het veld, voor de gemiddelde bezoeker. Ze bloeit in het voorjaar, maar in september geeft ze een tweede bloei. Maar omdat er slechts enkele groeiplaatsen zijn met een gering aantal planten moet toch goed gespeurd worden omdat ze tussen opgaande planten staan.

In oudere boeken over planten in Amsterdam, van Johan Bolman bijvoorbeeld uit 1975 wordt de aardaker al vermeld aan het Jaagpad. Precies aan de rand van het recreatiegras staat ze op een drietal plekken. Ook de westzijde van De Oeverlanden in de berm van de Oude Haagseweg bij het polderland was een groeiplek. Helaas is hier slootbagger uitgestort in de berm en heeft deze taaie plant toch het loodje gelegd. Net als haar zus de veldlathyrus, ook mooi en kwetsbaarder dan de aardaker, die best wat aanslagen

kan pareren door de knolletjes die ze vormt in de grond, op zo'n tien centimeter diepte. Zo kunnen niet al te zware werkzaamheden worden doorstaan.

Dat is wat verderop gebeurt over de Ringvaart bij de Koekoekslaan/Meidoornlaan. Hier stond de boerderij van Fred Hosselet waar helemaal niets meer is van overgebleven. Daar is allerlei gebeurd ten behoeve van de golfbaan en aanleg van leidingen, fietspadverbreding, etc. Als door een wonder vertoonden zich toch weer de rozerode bloemen in het talud. Enigszins behoedzaam beheer kan deze plant hier behouden ten behoeve van de biodiversiteit die toch stilletjes achteruit gaat in onze omgeving.

Nog iets verder het fietspad richting Schiphol volgend zijn aan de linkerkant in de berm nog een paar groeiplaatsen te vinden. Ook deze hebben de

Aardaker bescheiden tussen graslandvegetatie. Verborgene schoonheid voor de oplettende voorbijganger

Foto: J.E. van Klinken via waarnemingen.nl

Afbeelding van de aardaker in de Flora Batava deel III, 1800-1934

recente verbreding van het fietspad overleefd. De meest bizarre en grootste groeiplaats bevindt zich bij de rotonde bij Schiphol oost en de draaibrug over de Ringvaart. Hier wordt aan de noordzijde gewerkt aan verbreding van de A9 en de bruggen over de Ringvaart. Tot nu toe is de groeiplek niet beschadigd, maar het zal bepaald niet de intentie zijn van de wegen- en bruggenbouwers om deze bijzondere plant te bewaren. Waarschijnlijk hebben ze geen idee van het bestaan.

Deze botanische bijzonderheid dient behouden te blijven om de beleving van ons op peil te houden. Met natuurvriendelijk bermbeheer moet dat mogelijk zijn. Gelukkig dat ook de boslathyrus op verschillende plekken groeit en de reeds genoemde veldlathyrus. Dat biedt schoonheid die zo broodnodig is.

Nico Jansen,
Foto's auteur, tenzij anders aangegeven

- OPROEP -

Het bestuur zoekt versterking

Uw penningmeester heeft tijdelijk ook de werkzaamheden van redacteur op zich genomen nadat onze redacteur vorig jaar besloot te stoppen. Leuk werk om te doen, maar naast het penningmeesterschap en alle financiële zaken rondom het 40-jarig jubileum, legt dat een wel erg groot beslag op zijn beschikbare tijd. We zijn dus naarstig op zoek naar een nieuwe redacteur. De werkzaamheden bestaan uit het opstellen van een voorlopige indeling van het blad, het aanzoeken van leden voor het schrijven van de artikelen, het initieel redigeren van deze artikelen en het verkrijgen van de bijbehorende foto's van de auteurs. De eindopmaak is uitbesteed. Totale hoeveelheid werk is 20 tot 30 uur, tweemaal per jaar. En natuurlijk krijgt u in het begin de volle ondersteuning van het bestuur.

Ook zijn we op zoek naar een PR-medewerker. Als PR-medewerker geeft u voorlichting en verschaft u intern en extern informatie over onze vereniging. U houdt zich bezig met het schrijven van brochures, persberichten en artikelen voor bladen en websites, houdt de Facebook-pagina bij en geeft binnen het bestuur vorm aan de PR-strategie. Ook hebt u een taak bij het werven van leden. Iets voor u? De PR-medewerker is ondernemend, heeft een goed communicatief inzicht en affectie met sociale media en internet. Voor informatie over en aanmelden voor de beide functies: Liesbeth Stricker, voorzitter@oeverlanden.nl of 020-6154557.

Paddenwerkgroep ook bij de Oeverlanden actief

Als men in het vroege voorjaar aan het begin van de avond, nog in het donker, van de Oeverlanden naar huis fietst, komt men vaak een groepje mensen tegen die met emmertjes en zaklantaarns langs de Riekerweg lopen. Dit zowel op het gedeelte dat voorlangs volkstuincomplex Ons Buiten loopt als op het gedeelte dat na de bocht door een stuk Oeverlanden langs het Surfstrand loopt en uiteindelijk bij het gemaal aan het eind van het Jaagpad uitkomt.

Voorjaarspaddentrek

Het blijken leden van de paddenwerkgroep te zijn. Ze doen wat op veel plekken in het land gebeurt rond die tijd: vrijwilligers helpen padden, kikkers en zo mogelijk salamanders de weg oversteken. Want padden en kikkers blijven hun vaste trekgedrag vertonen, de routes van hun overwinteringsplek naar hun plek om zich voort te planten en daarna naar een geschikte plek om in de zomer te verblijven. Maar door de dichte menselijke bewoning met bijbehorend wegennet vallen er veel slachtoffers. Daarom is het nodig deze dieren bij hun jaarlijkse trek te helpen. Hierbij komt dat de piek van de paddentrek precies samenvalt met de avondspits op de wegen. Hierdoor vallen er jaarlijks vele tienduizenden verkeersslachtoffers onder de padden. Op sommige plaatsen worden er zoveel padden doodgereden dat hele populaties op den duur dreigen te verdwijnen.

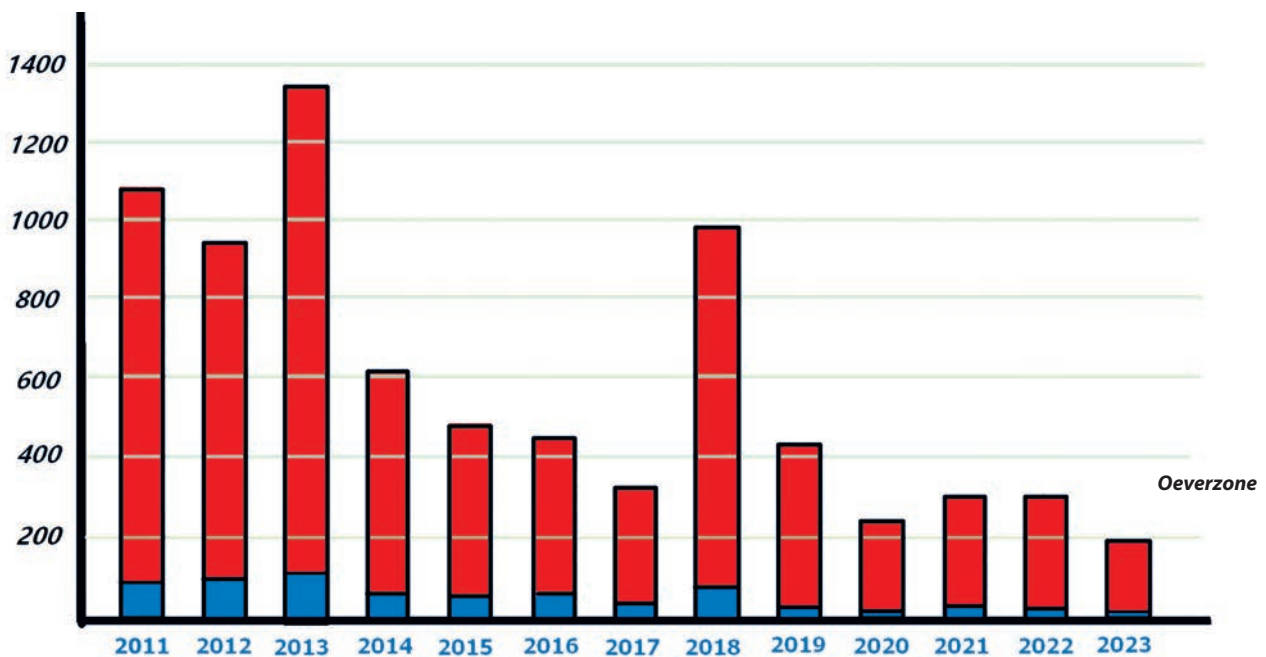
De paddentrek vindt meestal plaats in de periode februari tot april. De combinatie van temperatuur (minimaal 6 graden) en luchtvochtigheid (hoe natter hoe beter) zijn belangrijk voor het op gang komen van de paddentrek. Tijdens milde, natte perioden kan het grootste deel van de populatie in zeer korte tijd naar het voortplantingswater trekken. Bij grote populaties kan dit om duizenden dieren per nacht gaan.

Riekerweg

Rond de Riekerpolder is het zo dat in het voorjaar de amfibieën vanuit hun winterverblijf in de volkstuinen naar de sloten rondom Ons Buiten trekken waar ze in het warme seizoen leven om daar hun eitjes af te zetten. Ook bij ons vallen zodoende op de Riekerweg jaarlijks slachtoffers. Hiervan geschrokken besloot volkstuinder Hans Baas in 2009 om de Paddenwerkgroep Riekerweg op te richten na al eerder hiermee ervaring opgedaan te hebben in het Vondelpark.

In ons gebied gaat het om bruine kikkers, padden en soms kleine watersalamanders. In de Oeverlanden komen verder nog meerkikkers en bastaardkikkers voor, die niet gemakkelijk van elkaar te onderscheiden zijn, en beiden worden geschaard onder het taxon 'groene kikker', waaronder verder nog de zeldzame

poelkikker valt die niet in de Oeverlanden voorkomt. Groene kikkers komen niet overal in de Oeverlanden voor, en verblijven ook in de winter vaak in het water.

De paddenwerkgroep Riekerweg heeft de aantallen overgezette dieren door de jaren heen goed bijgehouden. De aantallen zijn hierbij duidelijk teruggelopen. In 2009 begon het met het overzetten van 200 padden en kikkers en het tellen van 50 dode exemplaren. Vanaf 2011 volgden drie jaren met rond de duizend exemplaren of nog meer. Maar vanaf 2014 lopen de aantallen sterk terug, op één piekjaar na (2018), terwijl er landelijk ook een lichte achteruitgang is te zien, met name bij de padden.

Maar de achteruitgang is rond de Riekerweg veel sterker, en dan vooral op het gedeelte dat voor Ons Buiten langs loopt. Coördinator Hans Baas wijt dit vooral aan het voortdurende gerommel in het gebied. Al jaren geleden vond verbreding van het spoor plaats in het kader van OV-SAAL. Daarnaast werden er leidingen aangelegd in de sloot ten noorden van de Riekerweg. Begin 2018 vond hier grootschalige bomenkap plaats in het kader van het project Zuidasdok en werd het aangrenzende terrein al gebruikt voor de opslag van materialen en machines. Zuidasdok houdt een verbreding van de A10 in tot aan het nabij gelegen knooppunt Nieuwe Meer dat zelf ook ingrijpende veranderingen ondergaat.

Landelijke organisatie

De paddenwerkgroep Riekerweg telt op dit ogenblik ongeveer 15 deelnemers. De hele afstand is in twee trajecten verdeeld, zo is het mogelijk in de voorjaarsperiode elke dag de ronde te doen. Als de temperatuur beneden de 6 graden ligt en/of de vochtigheidsgraad beneden de 75% ligt, wordt er niet gelopen want dan zal van trek weinig

tot geen sprake zijn. Bij de trek terug naar de overwinteringsgebieden worden de dieren niet overgezet omdat deze trek veel verspreider en onregelmatiger optreedt.

De paddenwerkgroep is aangesloten bij het project Padden.nu die er een gelijknamige website op na houdt. Elke groep heeft hierop een eigen pagina. Padden.nu opereert tegenwoordig onder de paraplu van de landelijke natuurorganisatie RAVON, die zich richt op de bescherming van de soortgroepen reptielen, amfibieën en vissen. De gegevens die zij krijgen van de verschillende werkgroepen zijn weer waardevol voor het nemen van beschermingsmaatregelen.

Volgens RAVON zijn er in Nederland in 2022 zo'n 125 paddenoverzetgroepen actief. Uitgaande van gemiddeld 1.727 overgezette amfibieën per werkgroep, kan worden berekend dat in totaal ruim 215.000 amfibieën in Nederland veilig naar de

overkant zijn geholpen. Van de doorgegeven 107.000 amfibieën betrof het merendeel gewone padden: 76.359. Voor het eerst staat op de tweede plaats de kleine watersalamander met 13.749 overgezette dieren. Daardoor is de bruine kikker voor het eerst gezakt naar de derde plek in de ranglijst met 7.753 dieren. Op sommige plekken in het land werden ook meer zeldzame, beschermde soorten als heikikkers, kamsalamanders en de rugstreppad geteld.

Aanvullende maatregelen Riekerweg

Maar terug naar de bedreigingen. Een ander knelpunt zijn de stoepranden met hun putten waar amfibieën gemakkelijk in belanden, ook al omdat de stoepranden ze hier als het ware naar toe geleiden. Langs de Riekerweg zijn deze door de Paddenwerkgroep in principe overal voorzien van gaas dat in de loop der tijd hier en daar verloren is gegaan. In het kader van het overleg Natuurversterkende Maatregelen in de Oeverlanden is door Erik Hooijberg, bestuurslid bij Ons Buiten, voorgesteld de stoepranden waar dat kan te verwijderen en/of te verlagen. De plannen hiervoor moeten nog uitgewerkt worden.

Werkzaamheden Knooppunt Nieuwe Meer

Nadat begin 2018 al flink wat bomen op de taluds van de A10/4 waren gekapt in het kader van het project Zuidasdok, meer dan 14 duizend in totaal, en andere voorbereidende werkzaamheden werden uitgevoerd, zijn de werkzaamheden bij het knooppunt Nieuwe Meer nu in alle hevigheid losgebarsten. Opnieuw zijn stukken talud vrijgemaakt van begroeiing en andere obstakels. Binnen een jaar wordt hier ook een bouwweg aangelegd aan de noordkant van de grote parkeerplaats voor Ons Buiten in de richting van de sluisen. Ecoloog Jeroen Demmers van TriAX, het consortium dat de vernieuwing van het knooppunt

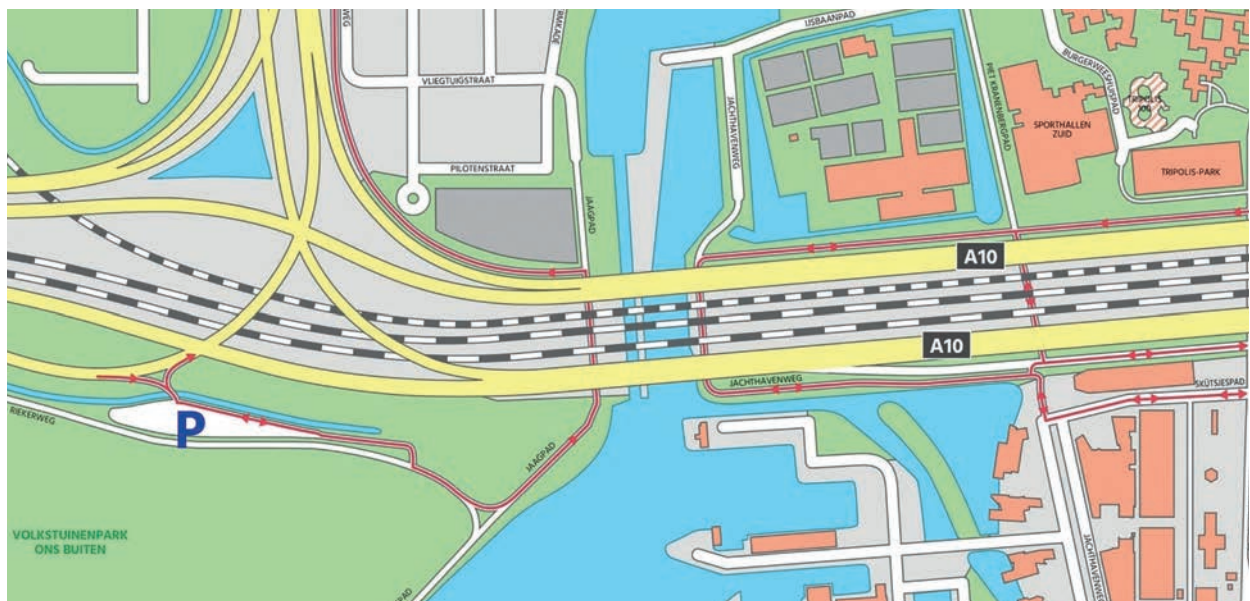
Gewone pad - Veluwezoom / Foto: Leon van der Meer via waarneming.nl

op zich neemt nam hierover contact op met de vereniging.

De weg zal worden omgeven door een doorlatende barrière van betonblokken, zodat auto's van de parkeerplaats niet over de bouwweg kunnen rijden. Het verkeer op de bouwweg wordt met borden gemaand extra voorzichtig te rijden.

Hans Bootsma

Foto's: 'Paddenwerkgroep Riekerweg
tenzij anders vermeld

Knooppunt Nieuwe Meer met nabijgelegen parkeerplaats. De geplande bouwwegen staan in rood aangegeven.

/ Bron: Zuidas.nl Leon van der Meer via waarneming.nl

Korte metamorfose Riekerpolder bij het koekoekslaantje voor boring gasbuis

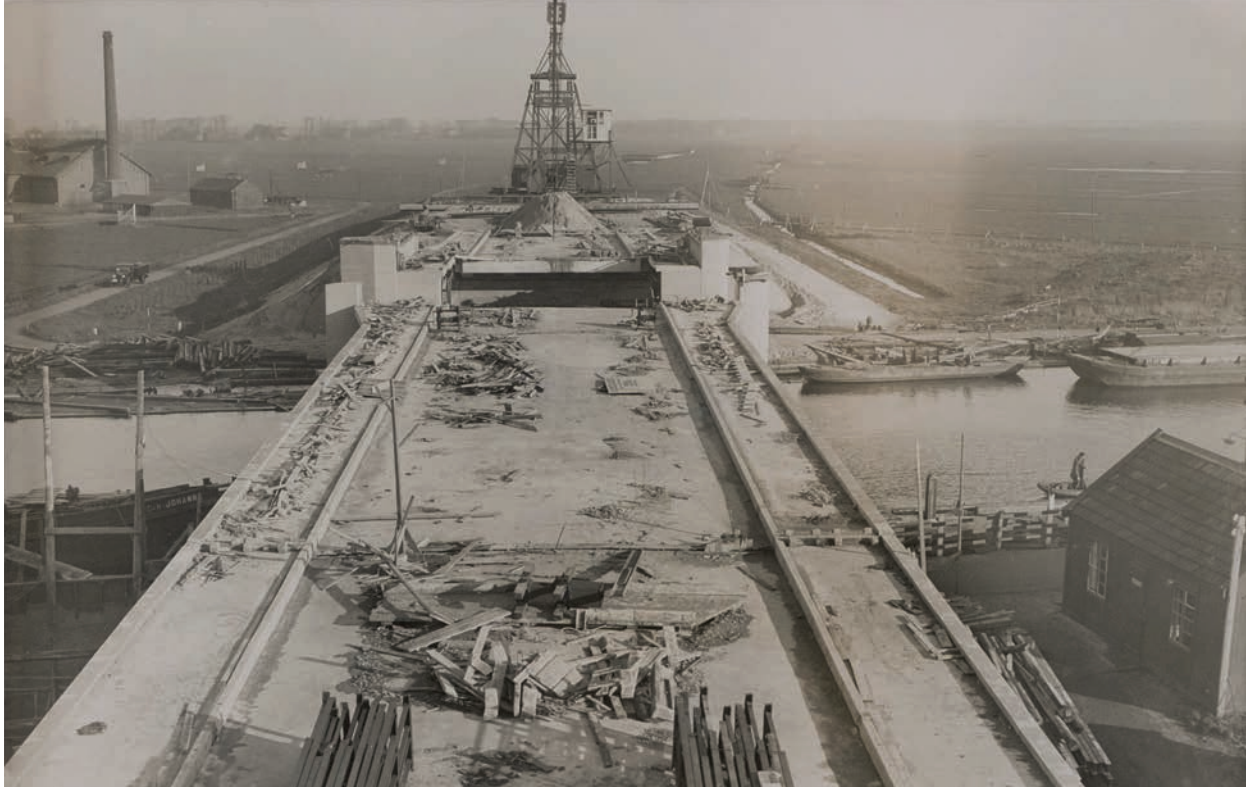

Gezien vanaf het bankje van Josephine, mei t/m juli 2023

Foto-impressie van Nico Jansen

Requiem voor brug 1864

Sinds enkele weken worden voorbereidingen getroffen voor sloop en nieuwbouw van de brug over de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder.

1936 De brug in aanbouw in de nieuwe rijksweg A4 van Amsterdam naar Den Haag

Sinds enkele weken worden voorbereidingen getroffen voor sloop en nieuwbouw van de brug over de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder. Sinds de jaren 80 van de vorige eeuw een brug van de gemeente Amsterdam en derhalve als nummer 1864 opgenomen in de lange lijst van bruggen in de hoofdstad. Van brug in de rijksweg A4 tot gemeenteburg in de Oude Haagseweg, duidelijk dat in prestige is ingeleverd.

Doordat de brug dan ook nog eens een grensgeval is, de gemeentegrens loopt hier langs de oever van de Ringvaart, de woonboten liggen in de gemeente Haarlemmermeer. Vroeger was dat nog anders, toen lag de grens precies in het midden van het water van de Ringvaart.

Er kan worden gesteld dat de brug niet erg op het netvlies van de gemeente stond en daarom maar

1954 In oostelijke richting kijkend vanaf de brug naar de Riekerpolder

2022 Waaghalzerij in groepsverband. Negen meter boven het water springen. Echt iets voor jongens

matig is onderhouden. Belangstelling ontstond pas toen de openbaar vervoer lobby een geldpot in Den Haag kon aanboren om een vrije busbaan aan te leggen naar Schiphol rond 2002. Dit was een idee van wijlen wethouder Micheal van der Vlis, waarmee we in de beginjaren van de vereniging te maken hadden vanwege zijn portefeuille Ruimtelijke Ordening.

Met het geld werd de bascule vervangen door betonnen leggers en het ergste betonrot werd verholpen. Er kwam een merkwaardige verkeerslicht installatie om bus- en autoverkeer te geleiden. Zoals bij de Lorelei het scheepvaartverkeer op de Rijn begeleid wordt.

In de coronatijd, die nu gelukkig achter ons ligt, werd de zaak nog eens duchtig opgeschud. Van Sloterdijk naar Schiphol moest lijn 69 gaan rijden, langs de langparkeerplaatsen. De route is gestroomlijnd met onder andere de krankzinnige “turbo” rotonde op de kruising Anderlechtlaan-Sloterweg.

We hebben nog getracht wijziging van de plannen te bewerkstelligen ten behoeve van bezoekers-parkeren op de zuidelijke rijbaan van de Oude Haagseweg, maar de OV-pausen lieten zich die 300 meter vrije busbaan niet afpakken. Ook een alternatieve en snellere route over de A4 en A9 kon geen genade vinden. Na voltooiing hier en elders van de busbaan is nu de beurt aan de zwakste schakel in het tracé, brug 1864. Ondanks alle lapwerk zette het betonrot door en de toegestane belasting werd beperkt tot 45 ton.

Vanaf half januari volgend jaar gaat de brug dicht voor al het verkeer. De bus gaat dan toch een tijd over de A4 en A9. Voor de wandelaars en fietsers wordt een pontonbrug over de Ringvaart gelegd. Het weiland waar Gasunie en Liander gewerkt hebben wordt ook het werkterrein van aannemingsbedrijf BAM. Eind 2024 moet de nieuwe brug klaar zijn en hopelijk worden alle werkterreinen netjes in oude staat achter gelaten.

Tekst en recente foto's: Nico Jansen

2022 De voormalige brugwachterspost. Toen de brug nog open kon voor zeilschepen richting Halfweg, suikerfabriek. Let op de hardstenen ornamenten met allerlei korstmossen.

Activiteiten

Voor alle activiteiten geldt: verzamelen bij verenigingsgebouw De Waterkant in de Oeverlanden tenzij anders aangegeven. Voor leden en kinderen is deelname gratis, niet-leden betalen € 2,50 per persoon en van tevoren opgeven is niet nodig. De natuurwerkdag is voor iedereen gratis, maar juist wel van tevoren opgeven. Meer informatie is te verkrijgen op www.oeverlanden.nl via Contact en info > Verstuur een bericht. Of via info@oeverlanden.nl.

Paddenstoelen

**zondag 22 oktober, 11.00 - 12.30 uur en
12.30 - 14:00 uur**

De paddenstoelenexcursie onder leiding van Christiane Baethcke mag elk jaar weer op een groot aantal deelnemers rekenen. Omdat een groep van meer dan vijftien deelnemers te groot is om iedereen te laten genieten van de prachtige exemplaren die in het natuurgebied van de Oeverlanden worden aangetroffen zullen we de groep splitsen en een tweede excursie van 12.30-14.00 uur organiseren. *Graag dus wel van tevoren opgeven of u de eerste of de tweede ronde meegaat (zie hierboven).* Via de nieuwsbrief en de website houden wij de leden op de hoogte. Met Christiane Baethcke.

Bomenexcursie op tuinpark Ons Buiten

zondag 29 oktober, 11.00 - 12.30 uur

In de herfst bereiden bomen zich voor op de winter. Alvorens hun blad te laten vallen om geen water meer te verdampen, veranderen de bladeren van kleur. We hopen bijvoorbeeld te kunnen kijken naar cipressen in herfststooi, de ginkgo en de moerbeï met hun gele bladeren en naar de vruchten van de osagedoorn. *Verzamelen bij kantine van Ons Buiten.* Met Jaco Houweling en Wouter van der Wulp.

Natuurwerkdag

zaterdag 4 november 2023, 10.30-14.30 uur

Zin om eens de handen uit de mouwen te steken en lekker buiten in de natuur te werken? Dat kan op de jaarlijks terugkerende landelijke natuurwerkdag. Net als op vijfhonderd andere locaties kunnen vrijwilligers in de Oeverlanden meehelpen aan beheerwerkzaamheden in het gebied. Het beheer van de Oeverlanden wordt gedurende het gehele jaar uitgevoerd door beheervrijwilligers. Op de natuurwerkdag kunnen leden

en andere belangstellenden hieraan meewerken en zo ervaren wat er allemaal komt kijken bij het beheer van een natuurgebied. Op de natuurwerkdag gaan we met de beheercoördinatoren Carla Peperkamp en Wichert Stemerding gemaaide velden afharken en het maaisel afvoeren. Zo houden we de bijzondere vegetatie in stand. Ook verrichten we mogelijk zaagwerk in de bosdelen. De werkzaamheden hangen af van het aantal deelnemers en het weer. Stevig schoeisel wordt aanbevolen! Voor de harde werkers wordt er rond lunchtijd een lekkere kom (vegetarische) soep met brood geserveerd. Vanwege de voorbereidende werkzaamheden aanmelden via: www.natuurwerkdag.nl. Voor meer informatie over de natuurwerkdag kunt u contact opnemen met de coördinator, Wichert Stemerding (w.stemerding@gmail.com).

Winterwandeling

zondag 17 december, 14.30 - 16.00 uur

Juist aan het begin van de winter daalt er een serene rust neer over de natuur. Plant en dier hebben zich voorbereid op de koude. De kalme sfeer heerst in bos en veld en over het water van de Nieuwe Meer. Met Nico Jansen en Tom Koudstaal.

Soep-en-zopie

zondag 4 februari 2024, 14.00-17.00 uur

Onze traditionele Soep-en-zopie-bijeenkomst in de winter. Het bestuur van de vereniging hoopt ook nu weer veel leden te kunnen verwelkomen in 'De Waterkant' om een toast uit te brengen op het nieuwe jaar. En zoals men dat gewend is, gebeurt dat weer met soep, ook vegetarisch, en voldoende zopie. Wij hopen deze middag veel mensen te ontmoeten die de Oeverlanden een warm hart toedragen.

Kijk ook op www.oeverlanden.nl of www.facebook.com/oeverlandenblijven.

Afvoer van maaisel met de nieuwe tractor / Foto: Hans Bootsma